

מימין לשמאל: הרב שלום יעקב חזן, הרב חיים שלום
דובער ליפסקור, הרב נחמן שפירא, הרב שניאור זלמן
ליברוב, הרב שלמה מאיעסקי ואברהם רייניץ

אמונה והתקשרות עכשוויים

**חברי הוועד הרוחני
של 'בית משיח'
בראיון נדיר
לגיליון האלף**

לקראת גיליון האלף של 'בית משיח' כינסנו את חברי הוועד הרוחני של השבועון, לרב-שיח מיוחד על העקרונות המרכזיים של 'בית משיח' (הרבי מלך המשיח, חי וקיים, וכל הוראותיו עכשוויות), על האחריות הגדולה של עורכי העיתון (לאזן בין 'אורות דתוהו' ו'כלים דתיקון'), על אבן-הבוחן של הוועד הרוחני (האם נוכל להכניס את הכתבה הזאת לרבי?) על ההשפעה של העיתון על קוראיו (חיות בכל ענייני הרבי, בפרט בענייני משיח), ועל המאבקים של 'בית משיח' מול הנסיונות לשנות קו לאחר ג' תמוז « שומרי חומות האמונה

ראיין: אברהם רייניץ « צילום: חיים טויטו

בועון 'בית משיח' איננו עיתון ככל העיתונים. עורכי 'בית משיח' לא מנסים להתחרות בעיתונים חרדיים אחרים, כתיב 'בית משיח' לא מתמקדים בכתבות סנסציוניות, וגם קוראי העיתון לא קונים את העיתון כדי לקרוא חדשות מהעולם הרחב.

מול עיניהם של העורכים, הכתבים והקוראים, עומדת מטרה אחת ויחידה: לעורר ולחזק את ההתקשרות לרבי מלך המשיח שליט"א ולקיום כל הוראותיו, ללא יוצא מן הכלל, ובפרט בענייני גאולה ומשיח. סביב מטרה זו מגויס השבועון כולו, על כל מדוריו – החל מתמונת השער, שלעולם תהיה תמונתו של הרבי מלך המשיח, המשך בדבר מלכות ואוצר המלך שמעוררים את ההתקשרות לרבי והוראותיו, יומנו של תמים שמביא את החיות של 770, ההתוועדות החסידית ומאמרי הגות נוספים שמלבים את אש האמונה, סיפורי המופתים שממחישים שהרבי חי וקיים למרות ההעלם וההסתר, הכתבות על השלוחים עם דגש על פעילות להפצת בשורת הגאולה, ועד לראיונות עומק עם רבנים ומשפיעים המעוררים ומחזקים את האמונה לאור שיחותיו של הרבי מלך המשיח.

כאשר זו מערכת השבועון, אלו כתביו ואלו קוראיו – גם הוועד הרוחני צריך להיות מורכב מחסידים מהשורה הראשונה, שבקייאם בשיחותיו והוראותיו של הרבי, חיים ונושמים את הוראותיו ופעולותיו, וכל מעיניהם נתונים להביא את ההתגלות השלימה בפועל ממש.

ואכן, בצמוד להקמתו של 'בית משיח', הוקם הוועד הרוחני, שמנה חמשה חסידים: הרב זלמן ליברוב, שליח הרבי מלך המשיח לפלטבוש שבני-יורק, הידוע בחיות המיוחדת לכל ענייני גאולה ומשיח; הרב חיים שלום דובער (בערל) ליפסקר, משפיע בשיבת 'חובבי תורה' וחבר ועד להפצת שיחות; הרב שלמה מאיעסקי, מנהל 'מכון חנה' ובקי עצום בתורת הגאולה, שלהרצאותיו יצא שם דבר ברחבי ארצות הברית; הרב נחמן שפירא, חבר הוועד להפצת שיחות ומשפיע ראשי בשיבת 'אהלי תורה'.

לקראת גיליון האלף של 'בית משיח' כינסנו את חברי הוועד הרוחני של השבועון, לרבי-שיח מיוחד על העקרונות המרכזיים של 'בית משיח', האחריות הגדולה של עורכי העיתון, אבן-הבוחן של הוועד הרוחני, השפעת העיתון על קוראיו,

והמאבקים של 'בית משיח' מול הנסיונות לשנות קו לאחר ג' תמוז.

יחי אדוננו - לא רק בשער העיתון

אחד הדגלים המרכזיים של 'בית משיח' הוא פרסום זהותו של משיח. זה מתחיל בהכרזת 'יחי אדוננו' המופיעה בקביעות על שער העיתון, ממשיך במאמרים וטורים העוסקים בנושא זה באינטנסיביות, וכמובן באיזכור חוזר ונשנה של התואר "הרבי מלך המשיח" בין דפי הגיליון. כל חסידי חב"ד מאמינים שהרבי הוא מלך המשיח, ובכל זאת – ישנם השואלים: לשם מה ההקפדה הזאת לציין כמעט בכל כתבה שהרבי הוא מלך המשיח? האם זה לא מוגזם?

הרב שלמה מאיעסקי: כחסידים, עלינו לעסוק בחיות מיוחדת, בכל עניין שהרבי מלך המשיח עוסק בו. ובשיחות של השנים האחרונות הרבי בהחלט הניח דגש מיוחד על נושא זהות המשיח. כבר בשיחת שבת פרשת תזריע מצורע תנש"א דיבר הרבה בהרחבה על כך שבכל הדורות היו תלמידים שאמרו על רבותיהם שהם ראויים להיות משיח, ובהמשך לזה אמר הרבי "ואנן נעני אבתריהו" שגם אנחנו צריכים לומר כך, ומקשר את שמו של הרבי הריי"צ למשיח.

בהמשך, בחורף תשנ"ב, כמעט שבוע אחרי שבוע, הרבי הקפיד להזכיר שנושא הדור הוא משיח שבדור, ועוד רמזים ברורים על כך שהוא המלך המשיח. עד כדי כך, שבשיחת ש"פ משפטים, הרצופה ביטויים נפלאים על כך שהרבי הוא מלך המשיח, והתחיל כבר את פעולותיו בעולם – הוסיף הרבי הערה העוסקת בשלושת אדמו"רי חב"ד בדורות האחרונים, הרבי מלך המשיח, הרבי הריי"צ והרבי הרש"ב והקשר שלהם לביטוי השגור בלשונו של הרבי בנוגע לגאולה השלימה שתבוא תיכף ומיד – "שבראשי תיבות ד"מיד" נרמזים ג' התקופות השייכות לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ועל סדר הקרבה אלינו – משיח (מנחם שמו) יוסף יצחק, דובער (שמו השני של כ"ק אדמו"ר נ"ע)".

מענה זה הוא גם לאלו השואלים על עניין נוסף ש'בית משיח' מעורר ומחזק: מדוע צריכים להדגיש ולחזור שוב ושוב על האמונה הטהורה של חסידים שהרבי חי וקיים. והתשובה היא אותה תשובה: כחסידים, עלינו לעסוק בחיות מיוחדת, בכל עניין שהרבי מלך המשיח עוסק בו. ולאחר הסתלקות הרבי הריי"צ – הרבי מלך המשיח עסק ב'קאך' באמונה שהרבי

חי בגשמיות וכל עניין ההסתלקות אינו אלא ניסיון בלבד. הרבי הרבה אז לצטט שלוש גמרות: 'משה רבינו לא מת', 'יעקב אבינו לא מת' וכל הסיפור של רבי יהודה הנשיא שבא לביתו בכל שבת ועשה קידוש לבני משפחתו והוציא אותם ידי חובת קידוש. מכיוון שאנחנו חסידים של הרבי, עלינו לעסוק ב'קאך' במה שהרבי עצמו עסק בלהט.

הרב זלמן ליברוב: למעשה, את השאלה הזאת שואלים על כל העניין של פירסום זהותו של מלך המשיח. אנשים טוענים: "אנחנו מאמינים שהרבי הוא מלך המשיח, אבל מה זה כל כך חשוב לפרסם ולהדגיש זאת?" התשובה היא פשוטה: אם זה לא היה כל כך חשוב – הרבי מלך המשיח לא היה מזכיר זאת בשיחות.

מי שלמד את שיחותיו של הרבי, יודע שבשנים האחרונות החל הרבי לצטט בתדירות גבוהה את דברי הברטנורא ש"בכל דור ודור נולד אחד מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח לישראל", כמו גם את דברי החתם סופר על "אחד הראוי מצדקתו להיות גואל וכשיגיע הזמן יגלה אליו השי"ת וישלחו". ציטוטים אלו לא היו רגילים כלל וכלל עד השנים האחרונות. אבל מאז תנש"א, היה חשוב לרבי להביא שוב ושוב ציטוטים אלו. אפשר לומר שאמנם הרבי לא אמר את המילים "אני מלך המשיח", אבל אמר רמזים ברורים ושקופים מכל זווית אפשרית. ואם לרבי זה חשוב – בוודאי ובוודאי שזה צריך להיות חשוב אצל חסידים.

כמובן שלצד ההקפדה להזכיר את התואר המלא "הרבי מלך המשיח" ולהכריז "יחי אדוננו" בכל הזדמנות מתאימה – יש לעבוד על הנהגה פנימית שתבטא את ההתבטלות שלנו לרבי מלך המשיח, אבל הטענה שצריכים להתמקד רק בעבודה פנימית ואין צורך בהכרזה והדגשה חיצונית, כמוה לומר שצריך רק לעורר את האהבה והיראה ואין צורך לומר את מילות התפילה. כשם שתפילה ללא כוונה כגוף ללא נשמה, כך הרכזת יחי בלי ביטוי מעשי בחיי היום יום, כמוה כגוף ללא נשמה. אבל ברור שצריכים את שניהם!

הרב נחמן שפירא: בהמשך לציטוטים מהברטנורא והחתם סופר, הזכיר הרבי כמה פעמים שחסידים בדורם האמינו שהרבי שלהם הוא המלך המשיח, ובדורנו – כ"ק מו"ח אדמו"ר. בשנים האחרונות גם הרבה הרבי להצמיד את התואר "משיח צדקנו", ל"נשיא דורנו", והרבה פעמים יכולנו לשמוע את הרבי אומר "נשיא דורנו, משיח שבדורנו" וכדומה. הרבי הזכיר זאת

גם בדיבור, וגם בכתב־יד. כמו בשיחת שבת פרשת ויצא תשנ"ב, שלאחר הציטוט של הברטנורא והחתם סופר, הוסיף הרבי בכתב יד קודשו: "ובדורנו נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר".

ומכיוון ש"חייב אדם לומר בלשון רבו" – ברור שיש עניין מיוחד להזכיר שהרבי הוא מלך המשיח.

באותן שנים הרבי גם הסביר כמה פעמים את מעלתו של משיח, שהוא יחידה הכללית (ומאוחר יותר הוסיף שהוא עצם הנשמה). מי שיעיין בשיחת שבת פרשת תולדות תשנ"ב, יראה שהרבי מדבר על עבודה חדשה, שנובעת מהעובדה שעניינו של משיח הוא עצם הנשמה, העצם הישראלי שלמעלה מבחינת יחידה.

זאת אומרת, שהידיעה שמשיח הוא עצם הנשמה, זהו דבר שנוגע לכללות העבודה, בכל פרט בעבודת האדם, שהכל נעשה "להביא לימות המשיח".

כשהחל כל העניין של קבלת המלכות, ישבתי בכינוס השלוחים עם כמה מוותיקי השלוחים, ואחד מהם אמר: כבר כתבנו כתב התקשרות לרבי, בתש"י, ובשביל מה צריכים שוב לקבל מלכותו. השבתי לו: א. רוב אלו שיושבים כאן סביב לשולחן עדיין לא נולדו בתש"י, וגם מי שנולד, היה אז ילד קטן. כך שמעולם לא חתמתם על כתב התקשרות לרבי... ב. מכיוון שהתגלה עניין חדש ברבי, הרי קבלת ההתקשרות עליה חתמו בזמנו, לא מספיקה היום. צריכים להתקשר גם לבחינה זו שהתגלתה כעת אצל הרבי.

הרב חיים שלום דובער ליפסקר: לפני כל ההסברים והביאורים, צריך לומר דבר אחד פשוט: זאת האמת! מכיוון שהמציאות היא שהרבי הוא מלך המשיח, לכן צריכים לכתוב זאת. כי זאת האמת.

את השאלה הזאת שאלו כבר בתנש"א, כאשר החל הקאך בעניין קבלת מלכותו של הרבי מלך המשיח. אלו שהתנגדו לשימוש בתואר "מלך המשיח" כלפי הרבי, ניסו להציג את עמדתם באור 'חסיד', וציטטו את דברי רבותינו נשיאינו שאצל חסידים אין למעלה מ'רבי'. וכידוע הסיפור על החסיד ששאלו אותו אם לרבו יש רוח הקודש. החסיד השיב שאין זה עניינו. אם הרבי צריך שיהיה לו רוח הקודש, בוודאי יש לו; ואם הוא לא צריך – לא מפריע לי שאין לו. זה ביטוי לכך שאצל חסיד, הרבי לא נמדד במעלה זו או אחרת. המעלה הגדולה ביותר שלו, היא עצם היותו 'רבי'.

למען האמת, בתחילה לא הייתה לי תשובה מנומקת והגיגנית לשאלה הזאת. ידעתי רק שאם אצל הרבי חשוב להזכיר

שנשיא דורנו הוא משיח שבדורנו – בוודאי יש בזה עניין גדול, ועלינו כחסידים לאמץ את מטבע הלשון של הרבי, כלפי הרבי עצמו.

אבל בשבת פרשת תולדות, פתח הרבי את אחת השיחות בהתוועדות, במילים הבאות: "יש להוסיף ולתקן", והסביר שדרגתו של מלך המשיח אינה רק יחידה הכללית של נשמות ישראל, כי 'יחידה' היא רק אחת מחמשה שמות שנקראו לעצם הנשמה. מעלתו המיוחדת של מלך המשיח היא, שהוא מגלה את "עצם הנשמה ממש". וזה "אמיתת עניינו של משיח".

זה היה חידוש עצום. כיוון שעד אז ידעו שמשיח הוא יחידה הכללית, ומבחינה זו היה מקום לטענה שאין ב'משיח' מעלה על 'רבי', שכן גם הרבי הוא יחידה הכללית, ומה צריכים יותר מרבי.

אבל לאחר שהרבי קבע שמשיח הוא "העצם הישראלי שלמעלה מבחינת היחידה" – הרי ברור שיש מעלה גדולה ונפלאה למלך המשיח. ומכיוון שהמציאות היא שהרבי הוא גם מלך המשיח, זאת אומרת שהוא מגלה את עצם הנשמה, בוודאי שחשוב להזכיר זאת שוב ושוב, כיוון שבזה מעוררים ומגלים עניין זה.

מעניין לציין ללשון המדרש: "ויקרא אל משה. מה כתיב למעלה מהענין פ' משכן? – כאשר צוה ה' את משה. משל למלך, שצוה את עבדו וא"ל: בנה לי פלטין! על כל דבר ודבר שהיה בונה, היה כותב עליו שמו של מלך. והיה בונה כתלים וכותב עליהן שמו של מלך. היה מעמיד עמודים וכותב עליהן שמו של מלך. היה מקרה בקורות והיה כותב עליהן שמו של מלך.

הרב נחמן שפירא:
בשנים האחרונות
הרבה הרבי להצמיד
את התואר "משיח
צדקנו", ל"נשיא
דורנו", והרבה
פעמים יכולנו
לשמוע את הרבי
אומר "נשיא דורנו,
משיח שבדורנו"
וכדומה. הרבי הזכיר
זאת גם בדיבור,
וגם בכתב־יד.

ומכיוון ש"חייב אדם
לומר בלשון רבו"
- ברור שיש עניין
מיוחד להזכיר שהרבי
הוא מלך המשיח

הרוחני של 'בית משיח' מדגישים את האחריות הכבידה שמונחת על כתפיהם של עורכי העיתון, וכמובן – על חברי הוועד הרוחני. כאשר מדובר בשאלות הלכתיות, השאלה מופנית לבד"צ של קראון הייטס; אבל כאשר מדובר במישור החסידי, מגיעים הדברים לפתחם של חברי הוועד הרוחני.

הרב ליברוב: בשיחת כ"ח ניסן תש"א, בה הורה הרבי שעלינו לעשות כל אשר ביכולתנו כדי להביא את משיח צדקנו בפועל ממש, הרבי הבהיר שפעולותינו צריכות לשלב "אורות דתוהו" ב"כלים דתיקון". במילים אלו אפשר למעשה לסכם את האחריות הכבדה המוטלת על כתפיו כחברי הוועד הרוחני:

אפשר להתמקד ב'כלים דתיקון', ואז אין הרבה דילמות. כל מה שנראה קצת כ'אורות דתוהו' – יורד מהפרק. פשוט מתעלמים ממנו. לאידך, אפשר להתמקד ב'אורות דתוהו', ולכתוב על כל רעיון 'תוהודיק' שמישהו החליט שהוא עשוי לקרב את ההתגלות. אילו 'בית משיח' היה בוחר באחת מהאפשרויות הללו, היו לעורכי העיתון – וגם לחברי הוועד הרוחני – חיים קלים...

אבל מכיוון שהרבי ציווה אותנו לשלב את ה'אורות דתוהו' ב'כלים דתיקון', איננו יכולים להתעלם מפעילות שנראית כ'תוהו', ואיננו יכולים לדווח ולעסוק רק ברעיונות של 'תיקון'. זה יוצר מציאות מורכבת מאוד, ופעמים רבות באים לפתחנו שאלות האם לדווח וכיצד להתייחס לרעיון כזה או אחר, ועלינו לשקול בכובד ראש את האיזון בין 'אורות

הרב שלמה מאיעסקי:
בזכות התפקידים
שמילאנו במהלך
השנים, חברי הוועד
הרוחני נחשפו גם
למאות מענות מהרבי
כמעט בכל תחום
- כך שגם אם אין
התייחסות ישירה
של הרבי לנושא
הנידון, בדרך כלל
אחד מאיתנו ייזכר
בהתייחסות של
הרבי למקרה דומה,
ובהתאם לכך נחליט.
במקרים נדירים יותר,
נצטרך לחשוב - לאור
כל מה שזכינו לשמוע
מהרבי - מה הרבי היה
עונה על כזאת שאלה

"לימים נכנס המלך לתוך פלטיין, על כל דבר ודבר שהיה מביט היה מוצא שמו כתוב עליו. אמר: כל הכבוד הזה עשה לי עבדי, ואני מבפנים והוא מבחוץ? קראו לו שיכנס לפני ולפנים. כך בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: עשה לי משכן, על כל דבר ודבר שהיה עושה היה כותב עליו: כאשר צוה ה' את משה. אמר הקב"ה: כל הכבוד הזה עשה לי משה, ואני מבפנים והוא מבחוץ? קראו לו שיכנס לפני ולפנים, לכך נאמר: ויקרא אל משה". והנמשל מובן!

הרב ליברוב: חשוב להדגיש, שבאלול תשנ"ג, הסכים הרבי לראשונה שבפתח-דבר של ספרי קה"ת יוסיפו לתוארו את המלים "מלך המשיח", ומאז נדפסו עשרות ספרי קה"ת כאשר תוארו של הרבי בפתח-דבר הוא "כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א". לאחר שהרבי נתן את הסכמתו לכתוב "מלך המשיח" בהוצאה רשמית של ליובאוויטש, הרי מי שמגיע ושואל למה זה חשוב, דומה לאותו אחד שהיה שואל אחרי יו"ד שבט תשי"א, לאחר שהרבי הסכים שיכתבו עליו "כ"ק אדמו"ר שליט"א" – מהי החשיבות לכתוב תואר זה על הרבי?...
הרב שפירא: בכתר-שם-טוב, במכתב הידוע בו מתוארת פגישתו של הבעש"ט עם המלך המשיח, נכתב גם שהמשיח אמר לבעש"ט, שהתגלותו תהיה כאשר "יתגלה טבעך בעולם". זאת אומרת, שבמקביל להפצת המעיינות, יש עניין נוסף: לגלות את טבעו של נשיא הדור בעולם. ואת זה פועלים כאשר מפרסמים את זהותו של הרבי כמלך המשיח, ובכך מגלים את טבעו של הרבי בעולם.

זה אמור להיות דבר פשוט אצל כל חסיד. הרי מאז ומתמיד דואגים חסידים לספר לכולם על הרבי. לזה הרי כולם מסכימים, שיש לפרסם את הרבי כמה שיותר. לכאורה – מדוע? מה נוגע לנו שאנשים יידעו מיהו הרבי? מתי הרבי הטיל עלינו את התפקיד הזה? וכאמור, את התפקיד הזה עושים כל חסידי חב"ד, ובשמחה.

כדי שהעניין של הרבי יהיה אצלנו בשלימות, הוא צריך להיות כך בעולם כולו. וככל שאנו פועלים יותר בעניין של "לגלות טבעך בעולם", ומקשרים עוד ועוד יהודים לרבי – אנו פועלים למעשה אצלנו, שנהיה מקושרים יותר לרבי.

שילוב 'אורות דתוהו' עם 'כלים דתיקון'
דורש אחריות כבדה

במהלך השיחה עם, חברי הוועד

את כל הפרטים כפי שהיו גם בעולם, ומבואר באחרונים שדבר זה אינו ענין של ניחוש כו' ומותר לעשותו".

ואם הדברים הנ"ל אמורים בצדיקים, יש גם התייחסות מהרבי לאנשים כערכנו. וכך מופיע ב'היכל מנחם' (ח"ב ע' ריז), כי במענה לשאלה על הצעות שונות לשידוך, השיב הרבי: "ישנם כאלה שנוהגים לפתוח חומש או תהלים והפסוק הראשון שמזדמן לפניהם על פי דין למדים מה לעשות".

בשבת פרשת נח תשמ"ט דיבר הרבי על הנהגה זו כעניין השייכת לכולם: "מצינו מקור להנהגה זו – לחפש בתורה הוראה לידע איך להתנהג בפועל – בסיפורי חז"ל (חגיגה ט"ז, ע"א. גיטין נ"ו, ע"א, ס"ח ע"א. חולין צ"ה, ע"ב. ועוד) אודות תנאים ואמוראים שפגשו תינוק ואמרו לו "פסוק לי פסוקך", ועל פי זה החליטו כיצד להתנהג בפועל. . וכידוע המנהג דכמה וכמה מישראל, הן גדולי ישראל, והן אנשים פשוטים וכן נשים – שלפני עשיית פעולה מסוימת פותחים ספר קדוש, ומסתכלים במקום שנפתח הספר ונפל מבט העין לראשונה, ועל פי זה החליטו בנוגע לפועל".

יתירה מזו אמר הרבי בשיחת ט"ו בשבט תשמ"ח, שאפשר למצוא בתורתו של נשיא הדור תשובות לשאלות בעניני עבודת ה', ושם בהערה (62) מוסיף ומחדש הרבי, "שגם בעניני הרשות יש הוראות בתורת החסידות דנשיא הדור".

לאחר העיון במקורות הנ"ל, ומקורות נוספים, היה ברור שמדובר בהנהגה עם מקור מבוסס. אבל, יחד עם זאת, היה צורך לסייג את הדברים, ולהבהיר כי כמו בעבר, הכתיבה לרבי אינה יכולה להוות תחליף להוראות והדרכות מפורשות שקבע הרבי (בשיחת כ"א אדר תשמ"ח, התוועדויות ח"ב עמ' 429, ועוד):

"בנוגע לשאלות בעניני עבודת ה', תורה ומצוותי' – לשאול רב מורה הוראה (או בית-דין) שבעירו, כולל גם כהוראת המשנה "עשה לך רב". בנוגע לשאלות עצה בעניני פרנסה וכיו"ב – "ותשועה ברוב יועץ", להתיעץ עם ידידים מבינים. ובנוגע לשאלות בעניני רפואה – "ונשמרתם גו' לנפשותיכם", להנהיג עצמו בהנהגה כזו שלא יבוא מלכתחילה לידי חולי, כולל שבמקרה הצורך יש לעשות כהוראת רופא מומחה. . ומה טוב – רופא ידיד, ובמקרים מיוחדים – "תשועה ברוב יועץ", שני רופאים מומחים, ובמקום שיש חילוקי דיעות – כדעת הרוב".

[קורה לעיתים שהשאלה הובאה לפני הסמכות המתאימה לפי הוראות הרבי,

**הרב בערל ליפסקר:
אסור לשכוח את
המשמעות הבסיסית
ביותר של הכרזת 'יחי
המלך' - שהעם מקבל
את מלכותו של המלך!
אותו דבר כאשר
כותבים "הרבי מלך
המשיח" הרי זה ביטוי
של קבלת המלכות,
וכאשר חסיד קורא
כך או כותב כך, והוא
עוצר לרגע וחושב על
משמעות העניין, הוא
מבין שעליו לקבל את
מלכותו של הרבי מלך
המשיח, וזה פועל
חיזוק מיוחד בקיום
כל הוראותיו של הרבי
מלך המשיח.**

דתוהו' ל'כלים דתיקון', ובהתאם לכך להחליט.

למעשה, עיקר האחריות בעניין זה היא על העורכים בפועל, שכן כוועד רוחני התאספנו כמה פעמים והתווינו את הקו הכללי של 'בית משיח'. כך שלא כל שאלה כזאת מגיעה לפתחנו. אבל מידי פעם יש פעילויות שעל קו התפר בין 'אורות דתוהו' ל'כלים דתיקון', ואז מגיעים אלינו להכרעה.

הרב מאיעסקי: קח לדוגמא את נושא הכתיבה לרבי לאחר ג' תמוז, והתשובות שהרבי עונה באמצעות אגרות הקודש. כאשר החלו להגיע למערכת 'בית משיח' סיפורים על אנשים שכתבו לרבי, הכניסו את המכתב בין דפי אגרות הקודש, וקיבלו תשובות – היו כאלה שהתקשו לקבל הנהגה כזאת, וטענו שאין לזה מקור, ואי אפשר להמציא דרכים חדשות בהתקשרות.

בדקנו את הנושא לעומק, והתברר שמלבד העובדה שחסידים בדורות קודמים נהגו באופן דומה, שכאשר לא הייתה להם אפשרות לשלוח מכתב לרבי, היו מכניסים את המכתב בין דפי ספר התניא או ספר מאמרים של הרבי – הרי בתורתו של הרבי אפשר למצוא התייחסות די מפורטת לנושא הזה:

ב"ט כסלו תשט"ו סיפר הרבי על הבעל שם טוב וצדיקים שלאחריו, "שהיה קורה שבשעה שהיו שואלים ממנו משהו הנה לפעמים היה פותח ספר והיה אומר מה יהיה, והביאור בזה, שהדבר אודותיו שואלים יש לו את שורשו כמו שהוא בתורה ובמילא הצדיקים ידעו מן התורה

למשל – כאשר שאלה בעניין רוחני כלשהו הועברה למשפיע, והמשפיע אינו יכול להכריע. או אז מפנה המשפיע את השואל לכתוב לרבי ולבקש את תשובתו].

סייג נוסף שהובא אף הוא בשיחות הרבי, שהשאלה באמצעות פתיחת ספרי קודש, היא רק כאשר "רוצים לברר איך להתנהג **בעניני הרשות** (בעניין שלא נתפרשה הוראה בתורה לעשות כך או כך)" (ש"פ במדבר תשמ"ט, התוועדיות ח"ג עמ' 224). או בסגנון אחר: "יש להבהיר בזה נקודה עיקרית: חיפוש סימנים בתורה בנוגע להנהגה בפועל – אינו אלא בענינים שבהם יש מקום לספק כו', ובכללות יותר בעניני הרשות. . בהם יש צורך לחפש ב"שמים" (בתורה) "סימן", איך צריכה להיות ההנהגה ב'מעשיך'; אבל בענין שיועד בוודאות שצריך לעשות על פי תורה, ענין של שמים ממש – אין צורך לחפש סימנים כו', ופשיטא שאין לדחות עשיית הדבר בגלל איזה סימן כו'" (ש"פ נח, התוועדיות תשמ"ט ח"א עמ' 310).

כמובן שכל הגבלות אלו הן כאשר מדובר בשאלה – אם לעשות כך או כך – אבל גם כאשר על פי הוראת הרבי פונים לרופא ידד וכיוצא בזה, חשוב במקביל לבקש את ברכתו של הרבי להצלחה בנידון. כך, באותה שיחה בה קבע הרבי את ההגבלות האמורות, סיים הרבי: "בנוגע לבקשות של ברכה, פדיונות וכו' – חוזרים ומודיעים עוד הפעם שבענינים אלה הרי ישנה ה"חזקה" שימשיכו בעזרת ה' יתברך למלא את הבקשות כו'".

הבהרה חשובה נוספת: מכיוון שלפעמים ניתן להסיק מתשובותיו של הרבי פירושים שונים – ראוי בכל מקרה שלא להסתמך על הדעה האישית בלבד, אלא לשים את הדברים לפני משפיע, רב פוסק הלכות, ידד וכדומה, כהוראתו של הרבי בשיחות הנ"ל ובשיחת ב' באדר תשמ"ח. וכלשון הרבי בשיחת ט"ו בשבט תשמ"ח, שכאשר מתקשים בהבנת דברי הרבי – הרי "הרב" יעזור לו למצוא את התשובה והעצה הנכונה, ללא ה'שוחד' דאהבת עצמו כו'".

אבן הבוחן – לפרסם או לא לפרסם

זכה 'בית משיח' שחברי וועד הרוחני כולם בקיאים בתורתו של הרבי מלך המשיח, ובהוראותיו במהלך השנים. כך שכאשר עולה דילמה מסוימת, כמעט תמיד נזכרים חברי הוועד בסיפור דומה שהרבי התייחס אליו, וממנו ניתן ללמוד מהי דעתו של הרבי בנידון.

מה קורה כאשר מגיעה לפתחכם דילמה מקורית, ואינכם מוצאים התייחסות למקרה דומה בשיחות והוראות הרבי – מהי 'אבן הבוחן' שלכם להחליט האם לפרסם או לא?

הרב מאיעסקי: במשך עשרות שנים זכינו לשמוע מהרבי שיחות והוראות. בזכות התפקידים שמילאנו במהלך השנים, חברי הוועד הרוחני נחשפו גם למאות מענות מהרבי כמעט בכל תחום – כך שגם אם אין התייחסות ישירה של הרבי לנושא הנידון, בדרך כלל אחד מאיתנו ייזכר בהתייחסות של הרבי למקרה דומה, ובהתאם לכך נחליט. במקרים נדירים יותר, נצטרך לחשוב – לאור כל מה שזכינו לשמוע ולראות מהרבי – מה הרבי היה עונה על כזאת שאלה. כמובן שבמקרים כאלה אנו מתפללים ומבקשים את ברכת הרבי שזוכה לכוון לאמת ולרצון העליון.

הרב שלום יעקב חזן, העורך של העיתון, והחוט המקשר בין עורכי העיתון לוועד הרוחני – מחדד את הדברים ואומר שאבן הבוחן היא: האם נוכל להכניס לרבי את העיתון הזה?

"לפעמים מדובר בשאלות שהתשובה עליהן אינה בגדר של 'שחור או לבן', אבל כאשר מפעילים את ההרגש החסידי, ומתבוננים האם היינו מכניסים כתבה כזאת, או פרסומת כזאת, לרבי – אפשר להגיע לתשובה ברורה.

"ברוח ימי החנוכה, אפשר להביא דוגמה לדילמה כזאת: בנוגע למנורת בית המקדש קבע הרבי חד משמעית (בהתאם לדברי הרמב"ם), שהייתה עם קנים אלכסוניים. בנוגע לחנוכיות של חנוכה, הרבי לא אמר שחייבים לשנות לקנים אלכסוניים, אך התבטא בליקוטי שיחות (חכ"א ע' 168) ש"כדאי לעשות קניהן באלכסון".

"מה עלינו לעשות כאשר משרד פרסום שולח פרסומת עם חנוכייה עגולה – מצד אחד, הרבי לא שלל את זה, שהרי הרבי דיבר בעיקר על מנורת המקדש. מצד שני, בוודאי שהרבי רוצה שגם החנוכיות יהיו עם קנים באלכסון (כנ"ל). לאור 'אבן הבוחן' האמורה, הגענו למסקנה שכאשר מופיעה חנוכייה עגולה במרכז הפרסומת, זה לא מתאים, ואנחנו נעדיך את משרד הפרסום שאו שישנו את המודעה, או שנוותר עליה גם במחיר ההפסד הכספי".

העיתון משפיע על הנהגתם של הקוראים

במהלך השנים נאלץ 'בית משיח' לצאת במאבקים סביב כמה נושאים, כאשר היו גורמים שניסו להחליש את אש האמונה

והפעילות בענייני גאולה ומשיח. אך לא רק. גם בתחומים אחרים שאינם קשורים ישירות בענייני גאולה ומשיח, נאבק 'בית משיח' והביא שוב ושוב את דעתו של הרבי בנידון, עד שהדברים חילחלו לתודעתם של כלל חסידי חב"ד, וכיום הדברים חזרו להיות פשוטים ומקובלים על כלל חסידי חב"ד.

לדוגמה: הנסיעה לרבי בתשרי, שהייתה מיסודות הנהגת החסידים מדורי דורות, והגיעה לשיאה בדורנו – עמדה בסכנה לאחר ג' תמוז. היו שסברו שבמצב הנוכחי, כאשר לא רואים את הרבי בעיניים גשמיות, צריך לבטל את כל הנסיעה לתשרי, ובמקום זאת להתמקד בנסיעה לשליחות וכדומה. גם את הנסיעה לקבוצה ביקשו לבטל מאותה סיבה.

בית משיח נעמד כחומה בצורה מול כל הנסיונות לשנות אפילו במשהו בדרכי ההתקשרות והחסידות, ופרסם מאמרי הגות ומחשבה, ראיונות וטורים על חשיבות הנסיעה לרבי. היה זה מאבק איתנים על הנהגתם של חסידי חב"ד והתקשרותם לענייני הרבי מלך המשיח. כאשר מצד אחד עמדו הסבורים שאחרי ג' תמוז יש שינוי וממילא צריכים לשנות בהנהגות, ומצד שני עמד בית משיח כחומה בצורה עם קביעה חד-משמעית: ההעלם וההסתר אינו אלא ניסיון, ומכיוון שאין שינוי בחייו הנצחיים של הרבי – אסור לשנות כהוא-זה בהנהגות ההתקשרות לרבי מלך המשיח!

ברוך ה' המאבק הצליח, וחסידי חב"ד בכלל, ובפרט תלמידי התמימים, הצביעו ברגליים והחלו לבוא בהמוניהם לתשרי אצל הרבי, כמו גם לשנת הקבוצה. העמדה ש'בית משיח' הציג, שהייתה מיוסדת על שיחות ומכתבי הרבי – התקבלה על ידי כלל חסידי חב"ד, שמגיעים בשנים האחרונות בהמוניהם ל-770, כמו כל תלמידי התמימים, ללא יוצא מן הכלל, שמגיעים לשנת הקבוצה. עד כדי כך, שאפילו אותם גורמים שבשנים הראשונות התעלמו מ-770, הם עצמם מעודדים את הנסיעה לרבי והשהות ב'בית חיינו'.

בפגישתנו עם חברי הוועד הרוחני, ביקשתי לדעת: **מה לדעתכם סוד ההצלחה של 'בית משיח'?**

הרב מאיעסקי: כאשר עוסקים בחיות בענייני גאולה ומשיח, כאשר מאמינים שהרבי מלך המשיח חי וקיים – הרי בדרך ממילא זה מעורר לחיות בכל העניינים של הרבי, שהרי לא מדובר על הוראות מהעבר הרחוק, אלא הוראות של הרבי שחי וקיים,

ומורה גם היום את כל ההוראות, וממשיך לתבוע גם היום את כל ההנהגות.

רואים במוחש, שהאמונה שהרבי חי וקיים משפיעה גם על המעשה בפועל. בשיחות הרבי משנת תש"י מדבר הרבי כמה פעמים על ההבדל בין אלו המאמינים שהרבי נמצא איתנו בגשמיות, לבין הסבורים שהייתה הסתלקות – ובשניים:

(1) מי שמאמין שהרבי חי – הרבי משפיע לו את כל ההמשכות כמו רבי חי, שנמצא איתו בגשמיות ממש, ומי שאינו מאמין בכך וסבור שהייתה הסתלקות כפשוטה – הרבי משפיע לו את ההמשכות כפי שהרבי למעלה, והוא למטה...

(2) אצל המאמינים שהרבי חי אין שינויים בעבודת השליחות, מה שאין כן אצל מי שיש חלישות באמונה שהרבי חי יש גם חלישות בעבודת השליחות של הרבי, כי כשלא מאמינים שהרבי חי – מתחילים לעלות סברות ורעיונות וסיבות שלא לקיים את הוראות הרבי, בטענה שהרי יש שינוי בהרבי עצמו, ואם-כן יש מקום לומר שגם הוראותיו אינם רלוונטים היום, והרי הרבי איננו, ח"ו, לומר אם אכן צריך להמשיך, ושב ואל תעשה עדיף.

היום יכולים לראות במוחש: אלה שמאמינים, וחיים עם האמונה שהרבי חי וקיים – עבודת השליחות שלהם לא נשתנתה ולא נחלשת, ואדרבא מתחזקת מיום ליום.

שתי הנקודות הללו נוגעות לא רק לחסידי חב"ד, אלא לכל יהודי. כאשר יהודי שומע שהרבי אומר שצריך להתכונן לביאת המשיח, הרי אם הוא שומע שהרבי חי – גם ההוראה מתקבלת אצלו כהוראה עכשווית. וכאשר הוא מקיים את הוראות הרבי באמונה שהרבי חי וקיים, הרי כמים הפנים לפנים – הוא מקבל את ברכות ועצות הרבי באופנים נפלאים, וכידוע ומפורסם.

הרב שפירא: לפני שלושים שנה, ישבנו בהתוועדות עם אחד מגדולי המשפיעים, והוא אמר שאם היינו מאמינים באמת שהרבי הוא מלך המשיח, ואנו עומדים בדל"ת אמותיו – היינו נראים אחרת לגמרי. כל ההנהגה שלנו, כל הגישה שלנו לדברים של הרבי, הייתה באופן שונה לחלוטין. בזמנו, האמירה הזאת פעלה עלינו מאוד חזק.

כאשר אדם קורא שוב ושוב את מטבע הלשון "הרבי מלך המשיח", זה אמור לעורר אותו להתנהג כראוי לחסיד של "מלך המשיח". על דרך דברי הרבי בסוף שיחת שבת פרשת וארא תשנ"ב,

"שהידיעה שתיכף ומיד נכנס כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (כיון ש"הקיצו ורננו שכני עפר") ומביט על כל אחד ואחד מהחסידים והמקושרים לבחון מעמדו ומצבו כו' – מעוררת ופועלת לסיים ולהשלים (גם מלשון שלימות) את כל מעשינו ועבודתנו".

– כך גם כאשר אצל חסיד מונח שהרבי הוא מלך המשיח, והרי הוא מאמין ומצפה להתגלותו של הרבי מלך המשיח בכל רגע – הרי זה פועל, הן באמונה והצפייה למשיח בכלל, שנעשית יותר מוחשית; והן במעמד ומצב שלו בכל ענייני עבודה, שהכל נעשה בבחינת "עמדו הכן כולכם". מרגישים שעומדים לפני המלך המשיח! **הרב ליפסקר:** בדרך כלל, כשמדברים על המעלה שבהכרזת 'יחי' וכדומה, מצטטים את דברי הרבי אודות ההוספה בחיים של המלך וכו', אבל אסור לשכוח את המשמעות הבסיסית ביותר של הכרזת 'יחי המלך' – שהעם מקבל את מלכותו של המלך!

אותו דבר כאשר כותבים "הרבי מלך המשיח" הרי זה ביטוי של קבלת המלכות, וכאשר חסיד קורא כך או כותב כך, והוא עוצר לרגע וחושב על משמעות העניין, הוא מבין שעליו לקבל את מלכותו של הרבי מלך המשיח, ומכיוון שהדבר הבסיסי ביותר בקבלת המלכות הוא "קבלו גזרותי", הרי זה פועל חיזוק מיוחד בקיום כל הוראותיו של הרבי מלך המשיח.

הרב זלמן ליברוב:
חשוב להדגיש, שבאלול
תשנ"ג, הסכים הרבי
לראשונה שבפתח-דבר
של ספרי קה"ת יוסיפו
לתוארו את המלים
"מלך המשיח".

לאחר שהרבי נתן את
הסכמתו לכתוב "מלך
המשיח" בהוצאה
רשמית של ליובאוויטש,
הרי מי שמגיע ושואל
למה זה חשוב, דומה
לאותו אחד שהיה שואל
אחרי יו"ד שבע תשי"א,
לאחר שהרבי הסכים
שיכתבו עליו "כ"ק
אדמו"ר שליט"א" – מהי
החשיבות לכתוב תואר
זה על הרבי?...